

COMUNICACIONS

EL JACIMENT DE BLEND A Y GALENA DE ST. PERE MARTIR

PER

MOSSEN NORBERT FONT Y SAGUÉ, PBRE.

La montanya de Sant Pere Màrtir forma l' extrém meridional de la serralada que tanca 'l Plá de Barcelona, del Besós al Llobregat pe'l N. y NO. Tota aquesta serralada forma una anticlinal qual núcleo está format pe'l granet d' origen intrusiu; pero les accions dinámiques posteriors y el treball erosiu dels agents atmosféricchs han romput la regularitat primitiva de les capes y posat al descobert el nucle granítich en molts punts.

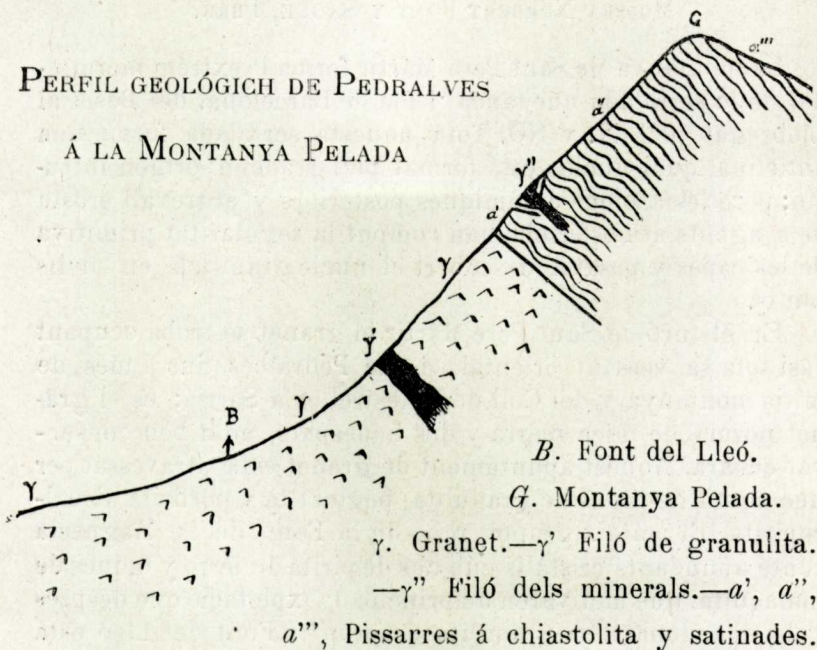
En el turó de Sant Pere Màrtir el granet se troba ocupant casi tota sa vessant oriental, desde Pedralbes fins á més de mitja montanya y del Coll de Finestrelles á Sarriá; es el granet normal de mica negra y dos feldespatz, molt ben conservat encara. Aquest apuntament de granet está atravesat per una munió de filons de granulita, pegmatita y porfiritita ab calcopiritita. El mateix granet prop de la Font de la Magnesia conté abundants cristalls cúbichs de pirita de ferro y taques de malaquita, que motivaren un principi d' explotació que després s' ha abandonat. La granulita de prop la Font del Lleó está composta de cuarç granulítich, ortosa, oligoclasa, microclina, muscovita y molta biotita. La pegmatita de sobre 'l Coll de Finestrelles se presenta rublerta de cristalls aciculars de turmalina negra. La porfiritita tèn una massa microcristalina predominant la plagioclasa ab cristalls molt nombrosos d' ortosa y alguns de plagioclasa; contè també mica negra y abundants cristalls de magnetita y alguns de cassiterita.

Totes aquestes roques han exercit una acció metamórfica poderosíssima sobre les pissarres que les cobren en part y que probablement pertanyen al cámbrich.

En efecte: les que están en contacte immediat ab el granet son negres y compactes y están plenes d' hermosos cristalls aciculars radiants de andalusita (chiastolita) que van fentse més raras á mida que 'ns apartém de la regió de contacte fins á cedir el lloch á les pissarres clarament maclíferes de primer, y á les satinades de color, composició y constitució variades després.

PERFIL GEOLÓGICH DE PEDRALVES

Á LA MONTANYA PELADA

Junt á la mateixa regió de contacte del granet ab les pissarres metamorfosejades es hont se troben els minerals qual explotació s' ha intentat. Els més abundosos son la blenda negra y la galena, veyentshi además mostres de pirita y de calcopirita ab hermoses irisacions. La ganga que 'ls acompanya es un espat calís blanquíssim dintre 'l qual se presenten ramificades les manifestacions de blenda. Per alteració posterior, á causa del contacte de la blenda y la galena ab el

carbonat de calç, s' hi troben també alguns exemplars, encara que rars, de hidrocincita y cerusita.

Tenim aquí un exemple característich de filó concrecionat. En aquestos filons el cas més general es trobar-se el cuarç y la calcita com a ganga dels minerals sulfurats, aytals com la blenda, la galena, que casi sempre es argentífera, la pirita de ferro y la pirita de coure, y axó es lo que trobém també a Sant Pere Màrtir. La forma de presentarse el jaciment ens ho confirma també: una esquadra en que les substancies minerals que la omplenen (*gangues y minerals*) están depositades en capes concèntriques aplicades en les parets de un modo simètric, formant com un crostonament que acabá per omplentar tota la cavitat. Les substancies minerals en aquest estat concrecionat no 's presenten en formes cristallines ben netes més que en l' interior dels buys ó *geodes* que han quedat dintre la massa del filó.

Aquestos fets ens demostren que la fractura ó esquadra produhida en les pissarres maclíferes serví de tubo de conducció ó de canal de sortida a les aygues minerals provinents del interior de la terra, les quals circulant pausadament anaren depositant sobre ses parets les materies de que estaven carregades fins a omplentar-lo del tot: en el nostre cas se depositá de primer la calcita, després la blenda y més tart la galena. La falta de regularitat que 's nota en les concrecions indica que les aygues sofriren intermitencies y variacions en llur composició.

Aquest jaciment, encara que de poca importancia industrial, es donchs molt interessant baix el punt de vista científich per la seva situació, per la agrupació dels diversos sulfurs de zink, plom, ferro y coure, dintre una massa de calcita, y per les transformacions posteriors a que semblant associació ha donat lloch.

Barcelona, Febrer 1905.